

Inovace filologických oborů

CZ.1.07/2.2.00/15.0291

Univerzita Palackého v Olomouci
Filozofická fakulta

ORTOGRAFICKÁ CVIČENÍ PRO BOHEMISTY

Darina Hradilová

Olomouc 2012

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Inovace filologických oborů

CZ.1.07/2.2.00/15.0291

Oponenti: doc. PhDr. Karel Komárek, Ph.D.
Mgr. Josef Línek, Ph.D.

1. vydání

© Darina Hradilová, 2012

© Univerzita Palackého v Olomouci, 2012

Neoprávněné užití tohoto díla je porušením autorských práv a může zakládat občanskoprávní, správněprávní, popř. trestněprávní odpovědnost.

ISBN 978-80-244-3045-4

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

PŘEDMLUVA

Studijní opora *Ortografická cvičení pro bohemisty* je určena posluchačům bohemistických studijních oborů. Motivací k jejímu vytvoření byla stále naléhavější potřeba posluchače bohemistiky na počátku studia důkladně proškolit v pravopisné normě.

Naším cílem bylo poskytnout studentům dostatek materiálu k procvičení teoretických pouček, které jsou souborně podány v Pravidlech českého pravopisu. Proto v této příručce teoretické zásady neopakujeme, ale soustředíme se na jejich praktickou aplikaci.

Strukturu cvičení jsme přizpůsobili úrovni univerzitního studia, a proto jsme do procvičovaného materiálu zahrnuli i méně frekventovaná slova a méně obvyklé jevy.

Studijní opora může být využívána pro seminární výuku, primárně je však určena pro samostudium, a proto je opatřena klíčem se správnými řešeními úloh. Taktéž je v závěru vybavena seznamem odborných studií a článků, které se věnují vzniku, vývoji a problematickým momentům současné ortografické normy.

Za cenné připomínky a podněty rázu odborného i didaktického upřímně děkuji oběma recenzentům.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Obsah

PŘEDMLUVA	3
1 Psaní i/y	5
1.1 Psaní i/y v kmeni slova	5
1.2 Psaní i/y v koncovce slova	7
1.3 Psaní i/y ve slovech cizího původu	8
2 Označování délky samohlásek	10
2.1 Doplněte délku vokálu, kde je třeba.....	10
2.2 Doplněte čárku a kroužek nad u, kde je třeba.....	10
3 Psaní skupin bje, pje, vje, mně / bě, pě, vě, mě.....	11
3.1 Doplněte bje, pje, vje / vě, pě, vě.....	11
3.2 Doplněte mně/mě.....	11
4 Psaní s-/z-	12
4.1 Psaní s-/z- v pozici prefixu	12
4.2 Psaní s/z v pozici prepozice	13
5 Psaní slov cizích a přejatých.....	14
5.1 Sledujte pravopis cizích slov a opravte chyby.....	14
6 Psaní velkých písmen	14
6.1 Pojmenování osob.....	14
6.2 Místní jména	16
6.3 Psaní velkých písmen v názvech institucí a produktů lidské činnosti	17
7 Interpunkce.....	19
7.1 Psaní čárky ve větě jednoduché	19
7.2 Psaní čárky v souvětí	20
8 Textová cvičení.....	21
8.1	21
8.2	21
8.3	22
8.4	22
8.5	23
KLÍČ.....	24
9 SOUVISEJÍCÍ LITERATURA	31

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

1 Psaní i/y

1.1 Psaní i/y v kmeni slova

1.1.1 Doplňte.

1. Toto starob.....lé město sl.....ne svou slávou. 2. S.....rová vejce byla příčinou epidemie salmonelózy. 3. Blízká Vol.....ně je rovněž turisticky atraktivní. 4. V uvedených vzorcích byly objeveny nebezpečné v.....ry. 5. Povšimněte si vl.....su nad hlavní branou. 6. Jeho otec pochází z B.....lan, matka z B.....liny. 7. Přestoupit musíte v Nezam.....slicích. 8. Tento l.....s byl vyroben na zakázku. 9. Ve stepi roste kav.....l. 10. Tyto l.....čené stěevíce jsou raritou našeho muzea. 11. Pálí ho dobré b.....dlo. 12. Spatřit je zde možno i l.....sku obecnou. 13. Tyto nástroje jsou užívány při domorodém obřadu vym.....tání d'ábla. 14. Artisté cvičili na v.....suté hrazdě. 15. S.....rové koupele jsou součástí léčebného programu. 16. Značná část populace trpí p.....lovou rýmou. 17. Nudíte se? Kupte si medvídka m.....vala. 18. Baterie je nutno pravidelně dob.....jet. 19. K neštěstí došlo v důsledku silného v.....ru. 20. Byli jsme unaveni již po první m.....lí cesty. 21. Cesta se v.....nula podél potoka. 22. Hrany je nutno pečlivě op.....lovat. 23. Vesnicí se rozléhal v....skot dětí. 24. Po odchodu přátel vypadal dům pustě a os.....řele. 25. S.....rup získáme vyl.....sováním ovoce. 26. Řemeslník odb.....l práci. 27. Množství oxidů s.....ry překračuje povolené l.....m.....ty. 28. Zv.....klal jsi mě svou otázkou. 29. P.....chavka obrovská je jedlá houba. 30. K výbavě vozu patří i střešní l...žiny.

1.1.2 Označte chybně napsaná slova, vysvětlete.

1. Bezchybně provedla hmit, při výmiku ale zakolýsala. 2. Soud ve svém rozhodnutí pochybyl. 3. Sedávala u kamen na rozvyklané stoličce. 4. Výlisky kontrolovaly dělnice u pásu. 5. Nový Bidžov je malé město. 6. Jeho chování se vymykalo všem pravidlům. 7. Často nosila vyzývavé oblečení. 8. Sbíral ořechy pod lýskovým keřem. 9. Viza je sladkovodní ryba. 10. Od té doby mluvil sýpavým hlasem. 11. Z poraněných větví vytékala mýza. 12. Pro jeho hubenost mu přezdívali vižle. 13. V domě bylo chladno a sirovo. 14. Oheň bylo třeba rozdmýchat. 15. Nový byt si koupil v Mychli. 16. Pasti, které nalíčil, zůstaly prázdné. 17. Všechny staré stromy byly vymýceny. 18. Téměř všichni unaveně zývali. 19. Síkory se slétaly ke krmítku. 20. Smičec byl vyroben z kvalitního materiálu. 21. V řece se míhaly dravé pyraně. 22. Automat uchopil předmět visutou hydraulickou rukou. 23. Z jeho mohutných pisků

vycházel nečekaně pisklavý hlas. 24. Často používal zmizýk. 25. Mikací stroje stály v řadě za sebou. 26. Plyšové hračky byly roztomilé. 27. Bydleli v Přední Vítóni. 28. Na jejich pobídku rychle zareagoval. 29. M...hule obecná žije ve stojatých vodách. 30. Přidáme čerstvě vylisovanou šťávu.

1.1.3 Doplněte a k daným slovům jmenujte alespoň dvě příbuzná slova.

1. V Africe jsme měli možnost spatřit domorodý obřad vym...tání ďábla. 2. Auto na mokré vozovce dostalo sm...k. 3. Každý den vstávala brz...čko ráno. 4. Nezapomeň vzít s sebou nab...ječku. 5. Ručička přístroje km...tala stále sem a tam. 6. S...rotek byl převezen do dětského domova. 7. Na polici stály přes...pací hodiny. 8. S...rové koupele jsou účinné při onemocnění kloubů. 9. Roztok je třeba řádně rozm...chat. 10. V...skot dětí bylo slyšet až do domu. 11. Dob...té cennosti vojáci odvezli do úkrytu. 12. Veškeré porosty rychle vym...tili.

1.1.4 Vysvětlete pravopis i/y a doplňte do správného kontextu.

1. vl...s – výl...sek
Stroj do plastových vkládal kovové díly. Fasáda byla vyzdobena krásnými
2. dob...tý – dob...tý
Po skončení závodu mu museli ošetřit nohy. Expedice nejvyšší vrchol světa.
3. m...vali – m...vali
..... jsou v zoo velmi oblíbení. V těch časech se velmi dobře.
4. s...pal – s...pal
Bylo slyšet, že v důsledku alergie těžce Namrzlou cestu bylo třeba pravidelně pískem a solí.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

1.2 Psaní *i/y* v koncovce slova

1.2.1 Doplňte *i/y*.

1. Prsten byl osázený vzácným... drahokam... . 2. Vrbov... obrůstalo cel... prav... břeh řeky. 3. Po příjezdu se ohlaste panu Novákov... . 4. Novákov... jsou tento týden na dovolené. 5. Dvořákov... děti přijedou zítra. 6. V zimě pořádali vyhlášené ples... a bál... 7. Závěry práce dobře korespondovaly s jejími cíl... . 8. Jednali s Němc..., Rus..., Ital..., Argentinc... a Mongol... . 9. Vůz byl plně naložený pytl... s obilím. 10. Vraz... byli dopadeni. 11. Obdivovali pestrobarevné motýl... . 12. Stará kořenářka sbírala různé byl... . 13. Na konferenci se setkal s překladatel... a učitel... . 14. Součástí dědictví byly i dvě krásné skic... . 15. Prostudoval všechny práce Josefa Vašic... . 16. Jídlo ukládali na plastové ták... . 17. Branc... se shromáždili na hřišti. 18. Všichni soudc... se sešli v zasedacím sále. 19. V truhle bylo jen ryz... zlato. 20. Půjčil si bratrov... knihy. 21. Strýcov... dopisy po jeho smrti spálil. 22. Pak se vydal na cestu k bratranc... . 23. Draz... přátelé, tak je vždy oslovoval. 24. K výrobě sýra používali koz... mléko. 25. Toto je soukrom... pozemek! 26. Na stole ležely plné mís... cukrov... . 27. Urugua... je jihoamerická země. 28. Rád jedl lívance s javorov...m sirupem. 29. Ach, ti filozof...! 30. Soukrom... zemědělci se sdružili v Asociac... drobných rolníků.

1.2.2 Doplňte *i/y*.

1. Lidičky se sběhl... k nastalému neštěstí. 2. Podzimní dny rychle ubíhal... . 3. Rodiče podepsal... žákovskou knížku. 4. Papíroví draci se vznášel... vysoko nad zemí. 5. Koně se splašil... . 6. Viry ve vzorku se rychle přemnožil... . 7. Děti se honil... na hřišti. 8. Hodiny odbíjel... desátou. 9. Dni míjel... jeden za druhým. 10. Davy lidí se radoval... na náměstí. 11. Kovové draky letadel se leskl... na slunci. 12. Plyšová medvědi seděl... na skříni. 13. Oba průvodci se o výpravu turistů pečlivě staral... . 14. Vodu kontaminoval... nebezpečné bacily. 15. Nově vydané průvodce byl... vystavené ve výloze. 16. Mikrobi/y produkoval... látky narušující metabolismus. 17. Pohádkoví draci se dětem velmi líbil... . 18. Tři školní třídy se vydal... na exkurzi. 19. Stále pochmurnější byl... poslední dnové jeho života. 20. Mořské korály byl... krásně zbarvené.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

1.2.3 Doplňte *i/y*, případně *a*.

1. Matka a otec se vrátil... z dovolené. 2. Eva s Jakubem a Terezou odjel... na studijní pobyt do zahraničí. 3. V rybníku žil... štiky, kapři a líni. 4. Odbory a vedení podniku uzavřel... kolektivní smlouvu. 5. Studentky a jejich lektor se zúčastnil... přednášky. 6. Vedoucí pracovníci a odbory se dohodl... na systému odměňování pracovníků. 7. Na dvoře běhal... kuřata, slepice a kohout. 8. Vrabci a sýkory se slétl... ke krmítku. 9. Do grantového projektu vstoupil... neziskové organizace a zástupci menšin. 10. Všechny hráčky, ale jen jediný hráč se zúčastnil... slavnostního zahájení turnaje. 11. Na pastvu se vyháněl... všechna telata a krávy. 12. Eva s bratry zrovna přicházel... .

1.2.4 Najděte a opravte chyby.

1. Na aukci se prodávaly vzácné skici. 2. Profesorovi knihy, obrazy a dopisy byly uloženy v archivu. 3. Všechny vzkazy adresované panu Dvořákovi zůstali nedoručené. 4. Na nakládání se společným jměním manželů se shodly oba manželé. 5. Nebezpečné mikrobi ohrožovali pacienta po operaci. 6. Rodiče a děti se zúčastnily společného setkání. 7. Během studia prošel několika prestižními univerzitami. 8. Losý mláďata utekly ze zoo. 9. Průvodci byli velmi struční. 10. Dni plynuli jeden za druhým. 11. Nechte si ty keci. 12. Předal nám pozdravy od pana Pavlici. 13. Kochal se pohledem na krásné motýli. 14. S jeho cíli se nikdy neztotožnili. 15. Po povodni se přemnožili muchničky, ovádi a komáři. 16. Z výrobní linky sjížděly superby, fabie a octavie. 17. Auta odjízďely na zkušební polygon. 18. Na krku jí visely barevné korále. 19. Maminky s tatínky přišly na školní besídku. 20. Ze školy vyloučili neúspěšné žákyně a žáky. 21. Po vodě plavaly plastový kačeři. 22. Vzbouřené davy lidí vyšli do ulic. 23. Splašené koně zastavily až bariéry ze slámy.

1.3 Psaní *i/y* ve slovech cizího původu

1.3.1 Doplňte *i/y*.

1. K nejčastějším poruchám učení patří d...slexie. 2. Po úrazu musel pravidelně navštěvovat f...z...oterapeuta. 3. Ox...moron je básnická f...gura. 4. Loc...ka setá je druh salátu. 5. Při horečce je třeba aplikovat antip...retika. 6. V parku stála socha řeckého boha D...on...sa. 7. U zkoušky musel vysvětlit termín pal...mpsest. 8. Jako alergik musí v pylové sezóně užívat antih...stam...nika. 9. Od dětství hrál na x...lofon. 10. Psal o životě v židovské d...aspoře. 11. Rajčata se vyznačují vysokým obsahem l...kopenu. 12. K nejznámějším dílům P. Coelho patří Alch...m...sta. 13. Do omáčky vmíchá-

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

me lžíci d...jonské hořčice. 14. V tomto domě žil T...cho de Brahe. 15. M...r...ády jsou dobře viditelné za letních nocí. 16. To město je učiněný bab...lon. 17. PVC je zkratka pro pol...v...n...chlorid. 18. Jejich úsilí směřovalo k r...g...dnímu dodržování předpisů. 19. Teorii b...nárních opozic využívá mnoho vědních oborů. 20. C...stická f...brosa je velmi nepříjemné onemocnění. 21. Hotové pečivo posypeme p...niovými semínky. 22. Nová technologie je schopna pracovat s p...kojednotkami. 23. Diplomatické povinnosti ho zavedly do L...bie a L...banonu. 24. Odoperované tkáně byly odeslány k h...stologickému rozboru. 25. Požárníci i policisté bojovali s nebezpečným p...romanem. 26. Tkanina byla vyrobena ze s...lonového vlákna. 27. Na místě činu byly zajištěny dakt...loskopické stopy. 28. Uvedené jevy mají d...chotom...cký charakter. 29. Nepokoje paral...zovaly většinu institucí ve městě. 30. Infekce byla způsobena chlam...diemi. 31. Už od doby studií se zajímal o b...zantskou kulturu. 32. Klíšťata přenáší l...mskou borel...ozu a klíšťovou encefal...t...du. 33. Mezi laboratorními pomůckami ležely sterilní p...pety a k...rety. 34. V zoologické zahradě se narodila mláďata b...turongů. 35. Třikrát týdně musel dojíždět na d...al...zu. 36. Jeho snem bylo postavit si v...gvam, o jakém četl v dobrodružných knížkách. 37. V...ktimologie je kriminalistická nauka o obětech trestných činů. 38. Při vyšetření stanovili počet leukoc...tů a er...troc...tů. 39. Ruským národním jídlem jsou p...rohy. 40. Jeho pooperační stav komplikoval zánět l...mfatických uzlin. 41. Součástí buněčných struktur jsou m...tochondrie. 42. Navštívili tatranskou kol...bu. 43. Jeho m...l...tantní názory ostatní pobuřovaly. 44. Vynález pen...c...l...nu představoval zlom v moderní medicíně. 45. Hlavní hrdina filmu Petrolejové lampy trpěl s...f...l...t...dou. 46. Jmenované organizmy žijí ve vzájemné s...mb...óze.

1.3.2 U následujících slov ověřte pravopis a význam pomocí slovníku cizích slov.

ab...l...mpiáda
b...zam
s...nkretismus
p...xel
ch...nin
m...kolog
s...stol...cký
d...astol...cký
...ntrav...lán
rekt...f...kace
op...dum
ol...garcha

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

1.3.3 Ujasněte si pravopis a význam následujících skupin a najděte alespoň dvě slova, v nichž se dané skupiny vyskytují.

- d...s
- d...s-
- d...-
- h...dro-
- b...-
- k...an-
- s...n-
- pol...-

2 Označování délky samohlásek

2.1 Doplňte délku vokálu, kde je třeba.

1. K bytu patří i velký balkon. 2. V chřipkovém období je třeba zvýšit přísun vitamínu C. 3. Dárkový balíček obsahuje sprchový gel a šampon. 4. Sklenici s koktejlem ozdobíme plátkem citronu. 5. Jan Amos Komenský byl významný pedagog. 6. Jeho nemoc byla v pokročilém stadiu. 7. Chtěl se stát režiserem. 8. Šaldovo dílo se nazývá Analýsa. 9. Pyrolyza i hydrolyza jsou chemické procesy. 10. Jeho chronická bronchitida souvisela se sníženou imunitou.

2.2 Doplňte čárku a kroužek nad u, kde je třeba.

1. Na okraji lesa stály včelí uľy. 2. Předpokladem pro získání této pracovní pozice je občanská bezuhonnost. 3. Stromy napadené kůrovcem bylo třeba skácet. 4. Pravidelně chodil na manikuru i pedikuru. 5. Některé pšeničné kultury jsou náchylné k napadení škůdci. 6. Jedná se o práci na plný uvazek. 7. Upolín žlutý je krásná jarní květina. 8. Na vysokohorskou turu se vydávali dobře připraveni. 9. Náklad naložili na vuz. 10. Je to mimořádný přírodní ukaz. 11. Objednávku prosím uhradte poštovní poukázku. 12. Přijmeme pracovníci do useku lahůdek. 13. S peněženkou jí ukradli i občanský prukaz. 14. Uhelny kámen označoval hranice pozemků. 15. Narýsujte usečku AB. 16. Maliny sbírali v lesním pruseku. 17. Vrátili se s dobrým ulovkem. 18. S obdobím totality byl spojen morální upadek. 19. Slovo ud je synonymní s výrazem končetina. 20. V jejich soužití byly hádky a putky na každodenním pořádku.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

3 Psaní skupin

bje, pje, vje, mně / bě, pě, vě, mě

3.1 Doplňte bje, pje, vje / vě, pě, vě.

1. Na jeho počest uspořádali slavnostní ob.....d. 2. Tato značka signalizuje zákaz v.....zdu motorových vozidel. 3. Při obřadu náčelník kmene ob.....toval bohům černého kozla. 4. Nap.....tí mezi oběma stranami citelně narostlo. 5. Potvrzuje vaši ob.....dnávku. 6. Výb.....hové modely prodáváme se slevou. 7. Zp.....váci se připravovali na vystoupení. 8. Výtvarné umění a architektura se vyvíjely v těsném sep.....tí. 9. Její pravé jméno bylo Alžb.....ta. 10. V.....tný rozbor je povinnou součástí zkoušky. 11. Před sjezdovými lyžemi vždy preferovala b.....žky. 12. V.....že kostela čněly vysoko nad vesnicí. 13. Studium zvládal jen s nejvyšším vyp.....tím. 14. Různorodé smyslové v.....my jsou důležité pro zdárný vývoj dítěte. 15. Metr kubický je jednotka ob.....mu. 16. Nemoci ob.....hového systému jsou stále častější. 17. Nehody na kruhových ob.....zdech jsou méně časté než na pravoúhlých křižovatkách. 18. Když ji hledal, ob.....l celé město. 19. Sevřel obě ruce v p.....st. 20. Poslední roky přinesly mohutný rozvoj mnoha v.....dních oborů. 21. B.....snění živilů si vyžádalo několik ob.....tí na životech. 22. Do manželství si přinesla bohaté v.....no. 23. Op.....tovala jeho city. 24. Pod vedením vysokého nap.....tí musí být vykáceny veškeré stromy a keře. 25. Svě věci ve chvatu nap.....choval do kufru.

3.2 Doplňte mně/mě.

1. Hned m..... to zarazilo. 2. Díky restitucím mohl začít soukrom..... hospodařit. 3. Automobilový průmysl se význam..... podílí na tvorbě HDP. 4. Dom.....nka, kterou vyslovil, se záhy potvrdila. 5. Tam.....jší obyvatelstvo se stále potýká s nedostatkem pitné vody. 6. M.....nová reforma znehodnotila veškeré úspory. 7. Na louce kvetly modré a bílé pom.....nky. 8. Přišla ke m..... včera ráno. 9. Připom.....li jim blížící se termín přijímacích zkoušek. 10. M.....stský dům je dějištěm pravidelných nedělních koncertů. 11. Vystupoval vždy skrom..... . 12. Noční krajina vypadala tem..... a nepřístupně. 13. Ukaž m..... to prosím. 14. Všichni se vm.....stnali do jeho malého auta. 15. Slovo m.....ch označuje v některých dialektech pytel. 16. Nikdy na jeho narozeniny nezapom.....li. 17. Koncert se všem ohrom..... líbil. 18. Vodu s kyselinou je třeba smíchat v pom.....ru 2:1. 19. Krom..... Jana tam přišli všichni. 20. Jejich zavazadla vypadala velmi objem..... .

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

4 Psaní s-/z-

4.1 Psaní s-/z- v pozici prefixu

4.1.1 Podle významu doplňte správně s-/z-.

1. Přivolaná hlídka rychle ...jednala pořádek. 2. Terén pod trávnick zarovnáme ...kopáním. 3. V kosmetické nabídce máme i ne...líbatelné rtěnky. 4. Pracovní poměr se ...jednává na dobu určitou. 5. V televizních ...právách byla celá situace podána ...kresleně. 6. ...bitý a ...kopaný muž musel být ošetřen v nemocnici. 7. Představitelé státu ...hlíželi na davy lidí pod balkónem. 8. ...motky bource morušového jsou surovinou pro výrobu hedvábí. 9. V jeho ...edřené tváři se zračily starosti a obavy. 10. Obě sestry se po dlouhém odloučení objaly a ...líbaly. 11. Nejrychlejším ...působem dopravy bylo ...válení balvanů dolů. 12. Asimilaci znělosti označujeme též jako ...podobu znělosti. 13. ...motal páté přes deváté. 14. ...právce domu ...kosil celou přilehlou zahradu kromě dvou ...válených míst. 15. Tento výkres je nutno ...kreslit v poměru 1:100. 16. Prkna k sobě byla ...bita jen malými hřebíčky. 17. Skla brýlí mi prosím ...tvrďte. 18. ...kroutil mu ruce za záda. 19. Kritika jeho poslední dílo ...trhala. 20. Účast na konferenci byla ...tvrzena podpisem. 21. Cítil se ...vedený a podvedený. 22. Při přípravě pohoštění ...pekli všechny nakoupené suroviny. 23. Těsnění bylo zarezlé a odšroubovat šlo jen ...tuha. 24. Důsledkem špatné výživy bylo ...metání krav. 25. ...kloubit a ...ladit všechny povinnosti bylo velmi obtížné. 26. Ovoce se sušením ...cvrklo. 27. ...levněné zboží šlo rychle na odbyt. 28. Všechno se to ...běhlo velmi rychle. 29. Oheň v krbu sotva ...komíral. 30. Vaším požadavkům můžeme jen ...těžít dostát. 31. Lovec ...kolil statného jelena. 32. Na nohou měl ...chozené špinavé boty. 33. Všechny stroje ...kácel během jediného dne. 34. Kněz seděl ve ...povědnici. 35. Vzorky z jednotlivých ...kumavek ...léval do velké láhve. 36. Děti se při hře v blátě neuvěřitelně ...mazaly. 37. Střední Afriku již dlouho ...užuje sucho. 38. Soustavně mu ...těžoval práci. 39. Zahrada během jeho nepřítomnosti ...pustla. 40. Děti s radostí ...hlédly filmovou pohádku.

4.1.2 Následující slova použijte ve správném kontextu (s ohledem na pravopis).

zkosit
 spravovat
 strhnout
 ztékát

zpracovat
splácáný
shodit
zmalovaný
směnit
zlitý
skroutit
zvést
súčtovat
zmáčknout
skropený

4.1.3 Najděte a opravte chyby.

1. Vojáci stekli hradby. 2. Zpěváci nacvičovali zborový zpěv. 3. Texty, s nimiž nebyl spokojen, vždy smačkal do koše. 4. Čerstvě zkosená zahrada krásně voněla. 5. Budete si přát stvrzenku? 6. Děti se domů vrátily skoulované: mokré a promrzlé. 7. Kočka se stulila do klubíčka a spokojeně předla. 8. Svrab je nepříjemné kožní onemocnění. 9. Zkažená vejce silně zapáchala. 10. Hluk se ozýval zdola i zhora. 11. Svršek obuvi byl vyroben ze syntetického materiálu. 12. Před rozhodujícím útokem od armády sběhl. 13. V zahradním altánu oba chlapci spřádali své tajné plány. 14. Ve Skalním městě už měl slezené všechny stěny. 15. Dokázal skomolit i ta nejjednodušší slova. 16. Firma se svými zaměstnanci zjednávala dohody o provedení práce. 17. Pozorně poslouchali hlášení o zplavnosti řek. 18. O Vánocích s radostí zhlédli živý betlém. 19. Oceňoval dokonalé spracování všech částí výrobku. 20. Ve světě zkusil mnoho dobrého i zlého.

4.2 Psaní s/z v pozici prepozice

4.2.1 Doplňte správnou prepozici, kde je třeba.

1. Měli jsme ... pekla štěstí. 2. Však ještě uvidíme kdo ... koho! 3. Podložka byla vyrobena ... pevného materiálu. 4. Prosím Tě, pořád ... sebou tak nevrť. 5. Sundej tu krabici ... té vysoké skříně dolů! 6. Věci ... police vyndával jednu po druhé. 7. Vezměte si ... sebou pláštěnku a svačinu. 8. Mohutná řeka na svém počátku vytékala ... kopce jako malý pramínek. 9. Slez ... toho stromu! 10. Vylez už ... toho houští!

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

5 Psaní slov cizích a přejatých

5.1 Sledujte pravopis cizích slov a opravte chyby.

1. Uvedená cena platí při financování koupě vozu formou leasinku. 2. Nově založenou školu chtěl organizovat jako anglickou colege. 3. Po představení se sejdeme ve foyer. 4. Při čtení zprávy marně přemýšlel o významu slova detto. 5. Vrcholový management firmy se účastnil team bildingu. 6. Causerie je publicistický útvar blízký sloupku. 7. Za svého pobytu v USA si oblíbil baseball. 8. De iure celý pozemek patřil výhradně jemu, de fakto ho užívala celá vesnice. 9. Její literární debut byl velmi úspěšný. 10. K nově vydané knize musela být přiložena erata. 11. Mluvící předsedy vlády svolal na odpoledne brífink. 12. Jeho neznalost místních poměrů vyústila v ohromné faux-paux. 13. Poslední taneční lekce byla věnována džaivu. 14. Existence yettyho dosud nebyla vědecky prokázána. 15. Český rozhlas zaznamenal velký úspěch s pořadem Rendez-vous. 16. Na balíčku byla nalepena viněta s nápisem fragille. 17. Jízdu na snowbord zvládal bravurně. 18. Někdy býval označován jako infant terrible tehdejší politické scény. 19. Gerillové boje se pomalu přesouvaly na jih. 20. V okolí střediska se nachází také několik různě obtížných feratt.

6 Psaní velkých písmen

6.1 Pojmenování osob

6.1.1 Označte velká písmena.

1. Autory písní jsou jan vodňanský a petr skoumal. 2. Občanské jméno hany hegerové bylo carmen. 3. V programu zazpívalo duo kamélie. 4. Autorem díla je mistr vyšebrodský. 5. Jan amos komenský je označován za učitele národů. 6. Milenkou ludvíka XIII. byla madam de pompadour. 7. Mši bude sloužit arcibiskup olomoucký jan graubner. 8. Skautští přátelé ho oslovovali bobře. 9. Po nástupu do školy se stal jiskrou, později pionýrem a svazákem. 10. Konference se zúčastní i jeho excelence rakouský velvyslanec s chotí. 11. Zámek je ve vlastnictví hraběte von sternberg. 12. Zakladatelem univerzity byl král karel IV., král český a císař německý. 13. Audience u jeho svatosti papeže skončila.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

14. Vietnamský obchodník huong dong thi si nechával říkat honza. 15. Výstava dokumentovala život pražských pepíků.

6.1.2 Označte velká písmena.

1. Lektor němčiny byl původem lužický srb. 2. Jeho matka byla italka, otec mexikán. 3. Studovali jazyky starých germánů a slovanů. 4. Byl jedním z nejerudovanějších germanistů a nederlandistů i nás. 5. Všichni asiáté mu připadali stejní. 6. Těsně před cílem kajakář udělal eskymáka. 7. Svými vlastnostmi představoval typického čecháčka. 8. Lektor je upozornil na to, že nelze říkat negr, ale je nutno používat výraz afroameričan. 9. V chlapecké bitvě jedni představovali němčoury, druzí rusáky. 10. Nevěděli přesně, odkud pochází, jednoduše mu říkali jugoslávec. 11. Zástupci nevládních organizací jednali s místními romy. 12. Téměř všichni jeho předkové byli mestici. 13. Američtí indiáni bojovali o svá území s evropskými kolonizátory. 14. Během výletu do pouště navštívili osadu kmene tuaregů. 15. Kapela zahrála i oblíbenou lidovou píseň cikán, černý cikán.

6.1.3 Označte velká písmena.

1. Modlili se k pražskému jezulátku. 2. Poklekl u sochy panny marie sněžné. 3. Prosil o pomoc boha. 4. K nejvýznamnějším řeckým bohům patřili zeus a athéna. 5. Naříkal, že je z něj hotový lazar. 6. V mešitě uctívali alláha. 7. Z kostela se ztratil obraz černé madony. 8. Stála tam jako lotova žena. 9. Na svých cestách uvěřil v krišnu. 10. Na freskách byla zobrazena boží rodička panna maria. 11. Obcí procházeli dům od domu svědkové jehovovi. 12. Očekávali příchod spasitele. 13. Nevěř mu, je to jidáš. 14. Víra v ježíše krista mu celý život pomáhala. 15. Jak jsi to, proboha, mohl udělat?

6.1.4 Označte velká písmena.

1. V pohádce vystupovala červená karkulka. 2. V příbězích harryho pottera vystupují ďasovci, karkulinky a běhnice. 3. V lesní tmě se míhalo jen světlo malé bludičky. 4. V roli babičky vystupovala Jarmila Kurandová. 5. Kostým tačky šmouly byl velmi nápaditý. 6. Představitelka princezny pampe-lišky těsně před začátkem natáčení onemocněla. 7. Jeho nejslavnější rolí bylo strašidlo cantervillské. 8. K nejznámějším zvířecím hrdinům pohádek patří i kocour mikeš. 9. Přátelé při vaření postupovali, jako když pejsek a kočička pekli dort. 10. Křičela jako viktorka u splavu. 11. Malého smolíčka pacholíčka unášely jezinky, které pronásledoval jelen dvanáctérák. 12. Byl to třídní švejk. 13. Během své

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

kariéry ztvárnila rusalku i prodanou nevěstu. 14. Náčelník silný býk a jeho bratr toulavý pes se konečně usmířili. 15. Pro role vlídných babiček měla ty nejlepší předpoklady.

6.2 Místní jména

6.2.1 Označte velká písmena.

1. Narodil se v novém městě na moravě a celý život strávil v bystřici nad pernštejnem. 2. Ze sněžky měli krásný výhled do obřího dolu, na růžovou horu a na krakonošovu zahrádku na úbočí studniční hory. 3. Cestou do javorníku museli překonat červenohorské a videlské sedlo. 4. Dovolenu chtěli strávit u máchova jezera. 5. Prohlídka skalního města v českém ráji je od této sezony zpoplatněna. 6. Cyklostezka vedla valticko-lednickým areálem. 7. Nedaleko novomlýnských nádrží leží chráněná oblast pouzdřanská step. 8. Přechodový pás mezi čechami a moravou tvoří českomoravská vysočina. 9. Pocházel z podkrkonoší. 10. Čistota ovzduší se v krušných horách a podkrušnohoří v posledních letech výrazně zlepšila. 11. Sbíral fotografie šumavského čertova jezera. 12. Při výstupu na čertovu stěnu se zranil. 13. V katastru obce malá skála se nachází zámeček valdštejn a skalní pantheon. 14. Z túry se vraceli údolím malé úpy. 15. K nejznámějším českým lázním patří karlovy vary, mariánské lázně, františkovy lázně a lázně luhačovice. 16. Trasa závodu vedla vlářským průsmykem. 17. Vlák zastavuje v šumperku, do starého města pod sněžníkem je nutno dojet autobusem. 18. V pomoraví a podyjí se nacházejí cenné biotopy. 19. Zřizovatelem mateřské školy je obec dlouhé stráně. 20. Trasa závodu vedla po hrázi rybníka svět.

6.2.2 Označte velká písmena.

1. Tragická nehoda se stala v tauernském tunelu. 2. Voda ve štrbském plese byla průzračně čistá. 3. Zajímal se o politickou situaci na blízkém východě. 4. Na dně bajkalského jezera hledali nová naleziště ropy. 5. Procestoval jižní ameriku i jižní afriku, včetně ohňové země. 6. Většina turistů z evropských zemí míří na dovolenou ke středozemnímu moři. 7. Střelka kompasu směřovala k severnímu pólu. 8. Loď úspěšně proplula biskajským zálivem. 9. Návštěvu chrámu taj mahal nabízela většina cestovních kanceláří. 10. Japonské ostrovy honšu a hokaido jsou známé sopečnou aktivitou. 11. Bitva se odehrála v boce kotorské. 12. Hodlali vystoupit na slavkovský štít a na gerlachovský štít. 13. Část cesty vedla až do oblastí za polárním kruhem. 14. Expedice navštívila základnu na jižním pólu. 15. Studoval kulturu střední asie. 16. Navštívili i údolí gejzírů. 17. Rekreatovali se na krymu, na pobřeží

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

černého moře. 18. Firma expandovala do pobaltí. 19. Napjaté vztahy mezi východem a západem se postupně uvolňovaly. 20. Vždycky toužil uvidět mys dobré naděje.

6.2.3 Označte velká písmena.

1. Bydlel v ulici mezi zahrádkami. 2. Projektu se zúčastnila základní škola u tenisu. 3. Výstava bude probíhat i ve smetanových a bezručových sadech. 4. Sháněli byt v praze-malešicích. 5. Stavěli dům v lokalitě nová ulice. 6. Všechny budovy na nábřeží protifašistických bojovníků byly postiženy povodní. 7. Pohotovostní službu má lékárna na náměstí republiky. 8. V zastávce olomouc-město tento vlak nezastavuje. 9. Vystoupit musíte na náměstí hrdinů. 10. Získali dotaci na obnovu masarykovy aleje. 11. Průvod šel starou císařskou cestou. 12. Součástí turistické trasy byla malá strana i pražské nové město. 13. Rozešli se na staroměstském náměstí; on pokračoval královskou cestou, ona se vydala k novotného lávce. 14. Výstava se konala v domě u hybernů. 15. Ráda pozorovala ruch v pařížské a na příkopě. 16. Letadlo startovalo z prahy-ruzyňě a podle plánu mělo přistát na letišti vídeň-schwechat. 17. Vojenská přehlídka se konala tradičně na rudém náměstí. 18. Demontrace proběhla na náměstí nebeského klidu v pekingu. 19. Navštívili staré město pražské, vyšehrad a židovské město. 20. V městské části plzeň-předměstí tento spoj nezastavuje. 21. Další univerzitní zařízení se nacházejí na třídě svobody. 22. Bydleli v masarykově čtvrti poblíž kraví hory. 23. Smuteční průvod se vydal na olšany. 24. Areál strojíren se nachází v brně-králově poli. 25. Jeho rodina vlastnila nájemní dům na královských vinohradech.

6.3 Psaní velkých písmen v názvech institucí a produktů lidské činnosti

6.3.1 Označte velká písmena.

1. Koupil si forda. 2. Zásadně kouřil cigarety značky marlboro. 3. Děti si rády stavěly z lega. 4. Jako malý sbíral angličáky. 5. Působil jako ředitel zastoupení firmy coca-cola. 6. Autem roku čtenáři zvolili vůz škoda fabia combi. 7. Vždy si objednával smažený sýr a kofolu. 8. Hanácký region je známý olomouckými tvarůžky. 9. Cestoval na lodi queen elisabeth. 10. Šlechtitelská stanice nabízela k prodeji odrůdy red anna, belana a axa. 11. Noviny zásadně četl od poslední stránky, tedy od rubriky poslední slovo. 12. Děti si připravily dramatizaci pohádky o červené karkulce. 13. Květenství orchidejí druhu oncidium čítají až stovky květů. 14. Předmětem sporů byl zelenohorský rukopis a rukopis královédvorský. 15. Jeho pracovní poměr byl ukončen v souladu s platnými nařízeními dle zákoníku práce. 16. Na svém vinohradu pěstoval modrý portugal a moravský muškát. 17. Vždy se mi pletlo, co

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

znamená ubo ubo a bubo bubo. 18. Rád poslouchal kvartet z mého života. 19. Součástí katolické mše je replika: *slyšeli jsme slovo boží*. 20. Dvořákova novosvětská patří k nejznámějším českým skladbám v zahraničí. 21. Chtěl, aby mu rodiče koupili kolo author mirage. 22. Studoval staré odrůdy jabloň, např. panenské červené nebo hvězdnatou renetu. 23. Z Prahy přijel pendolinem. 24. Pravidelně poslouchal ozvěny dne a pak sledoval televizní noviny na primě. 25. Choval doma několik jezevčků a německou dogu.

6.3.2 Označte velká písmena.

1. Zúčastnil se festivalu pražské jaro. 2. Seznam semifinalistů logické olympiády najdete na webových stránkách mensy. 4. Mateřské centrum sluníčko poskytuje své prostory pro osvětové přednášky. 5. V roce 2002 získala titul miss české republiky. 6. Byl několikanásobným vítězem závodu míru. 7. V roce 2005 mu byla udělena cena česká hlava. 8. Naposledy vystoupil na XII. mezinárodním setkání mladých lingvistů. 9. Zúčastnil se bojů pražského povstání. 10. Svátek všech svatých se časově překrývá s americkým halloweenem. 11. První zlatý prstýnek dostala u příležitosti biřmování. 12. Na halovém mistrovství světa v atletice v roce 1995 získal stříbrnou medaili. 13. Klášter spravovali mniši řádu cisterciáků. 14. Po návratu z mise byl vyznamenán medailí za hrdinství. 15. Na bohoslužby chodili vždy na štědrý den, na boží hod vánoční a na velký pátek. 16. V příštím roce se budou konat letní olympijské hry v londýně. 17. Prezident republiky mu propůjčil řád bílého lva. 18. V bavorsku jsou letnice státním svátkem. 19. Za svůj objev získal nobelovu cenu za chemii. 20. Byla nositelkou několika cen thalie.

6.3.3 Označte velká písmena.

1. Zřizovatelem školy je obec pavlovice. 2. Působil jako jednatel cestovní kanceláře báječná dovolená. 3. Dvě volební období zastával funkci předsedy poslanecké sněmovny parlamentu české republiky. 4. Koupí bytu nám zprostředkovala hanácká realitní kancelář. 5. O udělení milosti ho informovala kancelář prezidenta republiky. 6. Novela zákona ve sněmovně prošla jen těsně. 7. V soudním sporu nás zastupovala advokátní kancelář novotný & synové. 8. Firma květinka dodává řezané i hrnkové květiny. 9. V soutěži uspěli žáci základní školy sv. voršily z olomouce. 10. Setkání zprostředkovala obecně prospěšná společnost mosty. 11. Usnesení odhlasovala rada města prostějova. 12. Ve svém textu se odvolával na usnesení č. 14/3 obecního zastupitelstva v sušicích. 13. Léčil se v ústřední vojenské nemocnici v pražských střešovicích. 14. Byl absolventem univerzity palackého. 15. Díky podpoře evropského sociálního fondu pravidelně realizovali projekty dětské univerzity a univerzity

třetího věku. 16. Publikaci připravil k vydání slovenský ústav akademie věd české republiky. 17. Jednali o návrhu představenstva společnosti moravská zemědělská, akciová společnost. 18. Maturovala na arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži. 19. Byl členem národní ekonomické rady vlády. 20. Výplatu dividend odhlasovala valná hromada akcionářů.

7 Interpunkce

7.1 Psaní čárky ve větě jednoduché

7.1.1 Doplněte do vět čárku, je-li třeba.

1. Miluju Tě čím dál víc. 2. Sliboval mi to a přece nepřišel. 3. Na soustředění přijel Petr ne Honza. 4. Tak takhle si to milá Aleno nepředstavuju! 5. Kristapána hoří! 6. Udělej to raději dnes než zítra. 7. Nepřijela ani Hana ani Michal. 8. Po návratu z dovolené byla jako vyměněná. 9. Nekoupil jsem to velké auto ale jiné. 10. Král Zikmund řečený Liška ryšavá v rozhodující bitvě prohrál. 11. Jednání se zúčastnil i generální ředitel společnosti pan Petr Novák. 12. Doktorka Slámová právní zástupkyně obviněného podala odvolání. 13. Pavel Dvořák alias Sportovec byl agentem StB. 14. Na zkoušku se připravoval déle a více než já. 15. Byv vyloučen ze studia emigroval. 16. Matka přišedši s oběma dcerami usedla ke stolu. 17. Oba chlapci stáli hledíce na zem. 18. Byl to myslím omyl. 19. Myslím že přijeli už včera. 20. Chudák babička měla celé dny plné ruce práce. 21. Prosím Tě kup rohlíky máslo a mléko. 22. Příloženou smlouvu prosím doplněte vytiskněte a podepište. 23. Klidně přijedte už zítra raději ale až v pátek. 24. Ahoj Petře jak se máš? 25. Moc na Vás babičko a dědečku vzpomínáme a těšíme se na Vás. 26. Přijedte co nejdříve nejlépe hned. 27. Ke zkoušce je nutno prostudovat Mluvnici češtiny část II. Tvarosloví. 28. Seděl klidně nehnutě. 29. Nakonec to udělal i když nerad. 30. Slova souznačná tak zvaná synonyma dělíme na absolutní a částečná. 30. Chlapec chudák musel všechnu práci zastat sám. 31. Včera ani dnes se neozval. 32. Žába hop do vody. 33. Inu to bývaly časy. 34. Škoda že nepřišel. Ještě že to maminka neviděla.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

7.2 Psaní čárky v souvětí

7.2.1 Doplňte čárky do textu.

1. Myslím že ti musím vysvětlit jak se stala ta hrozná chyba o níž jsi přesvědčen že jsem ji zavinil já.
2. Zrovna dnes když všichni začali věřit že by mohli celý turnaj vyhrát prohráli úplně jednoduchý zápas.
3. Usiloval o zisk diplomu aniž by si uvědomoval že k získání dobré pracovní pozice bude potřebovat mnohem víc.
4. Příznaky jeho nemoci byly velmi neobvyklé usoudili tudíž že trpí nějakou tropickou chorobou.
5. Poučen neúspěchem jaký dlouho nezažil začal se na zkoušky připravovat s nebývalou pílí.
6. Řekl nám že se na něj můžeme spolehnout a pak se tvářil že o ničem neví.
7. Fotografie na webu vypadají jako by byl byt v přízemí přesto udáváte že se nachází v suterénu.
8. Jsa přesvědčen o své pravdě nehodlal ustoupit ani v nejmenším natož pak se omluvit.
9. Byl to podle mého soudu neuvážený krok jehož důsledkem může být zhroucení celého dosud pečlivě budovaného systému.
10. Napište mi prosím jakmile se rozhodnete jaký typ počítače si budete přát a zda budete platit hotově nebo bankovním převodem.
11. Naším cílem je připravit studenty tak aby mohli po absolvování jazykového kurzu okamžitě nastoupit do zahraničního studijního programu.
12. Přestože mu lékař nařídil klid na lůžku odešel hned ráno z domova aby po několika málo hodinách zkolaboval na místním hřišti.
13. Ač byl za celou záležitost zodpovědný dělal jako by se ho to netýkalo.
14. Výsledky se dostavily dříve než je očekávali a byly mnohem průkaznější než v předcházejícím pokusu.
15. Nikdo mu neřekl zda se situace nebude opakovat a jestli se má připravit na další obtíže.
16. Jeho sousem mohl být muž který se dopustil vraždy nebo mladík který loupil kvůli své závislosti na drogách.
17. Udělali to i přesto že to bylo přísně zakázáno.
18. Kdykoli se objevila podarovala děti sladkostmi a hračkami nikdy se na ně ale neusmála ani s nimi nepromluvila.
19. Děkujeme všem kteří nás podporovali kteří nám věřili a kteří nám pomohli ať radou či povzbuzením.
20. Věřili v dobrý výsledek byť vše ukazovalo na to že jejich výkon nebyl nejlepší dokonce ani dobrý ne.

8 Textová cvičení

8.1 Doplňte interpunkční znaménka, označte velká písmena (x) a doplňte další vynechané jevy (...).

V neděli dopoledne na letišti v (p)raze-(r)uzyni dorazil z (a)merického Bostonu mezinárodně uznávaný český chirurg Bohdan Pomahač. Jako jediný na světě provedl už tři celkové transplantace obličeje a tak dílčími úpravami obličeje pomohl už stovkám lidí. Tyto malé zázraky byl... možné jen díky novým postupům se kterými přišel právě Bohdan Pomahač.

V praxi jsem zjistil že klasická plastická chirurgie nás nedostane tam kde bychom chtěli být a že je třeba přemýšlet mimo klasické rámce a najít nové techniky které by pacientům opravdu pomohl... řekl doktor Pomahač.

...efektivnil techniku odb...ru a transplantace obličeje takovým způsobem jakým si nikdo nemyslel že by to vůbec bylo možné. Prokázal že celou horní čelist a část dolní čelisti je možné transplantovat na základě zjednodušeného krevního zásobení a dokázal tak něco co bylo do té doby nemyslitelné. (podle www.novinky.cz; cit. 27. 11. 2011)

8.2 Doplňte interpunkční znaménka, označte velká písmena (x) a doplňte další vynechané jevy (...).

Brány dvou (z)ákladních škol (m)áj I a II v (č)eských (b)udějovicích se v pondělí neotevrou. Pracovníci (z)dravotního ústavu tam totiž naměřil... nadlimitní hodnoty minerálních vláken včetně škodlivého azbestu a proto školy pro žáky zajistil... náhradní program mimo prostory škol. O uzavření obou škol informoval mluvčí (č)eskobudějovického magistrátu Michal Bosák který uvedl: (n)ebezpečný azbest se do škol dostal při jejich zateplování letos v létě. Řemeslníci tehdy odstranili původní obvodové dílce takzvané boletické panely v nichž se nacházejí minerální vlákna včetně azbestu.

Podle neoficiální informace pracovníků (z)dravotnického ústavu byla během kontrolního měření provedeného začátkem listopadu na několika místech obou (m)ájských základních škol zjištěna nadlimitní hodnota zdraví nebezpečných látek.

Město se jako zřizovatel obou (z)ákladních škol rozhodlo preventivně přerušit jejich provoz a uložilo ředitelům škol zajistit náhradní program a v...uku aby nemohlo dojít k ohrožení zdraví dětí pedagogického sboru a dalších zam...stnanců škol přibl...žil Bosák.

(podle www.idnes.cz; cit. 26. 11. 2011)

evropský
sociální
fond v ČR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

8.3 Doplňte interpunkční znaménka, označte velká písmena (x) a doplňte další vynechané jevy (...).

Není patrně v (č)eských dějinách zaznamenáno období kdy byl (č)eský stát z mezinárodního hlediska působil tak bezv...znam... jako právě dnes. Česká republika se stala nejvíce nezávisl...m státem na světě nezávisí totiž na ní naprosto nic. Už více než pětiletá absence jakékoli ucelené a přitom rozumné zahraničně-politické v...ze a (č)eské mezinárodní praxe je v nedávné ale i v dávnější a dávné minulosti (č)echů bez příkladu. Tento rozkladný proces nastal po volbách v roce 2006 resp po nástupu (t)opolánkov... vlády. Česká pravice v té době ...úžila zahraniční politiku země na pouhé tři otázky (a)meric-ký radar, odmítnutí (l)isabonské smlouvy a bezvýhradnou podporu (i)zraele.

Jenže ...hořela jako papírový čert. Radar oblíbenou (t)opolánkovu (v)ondrovu a (s)chwarzenbergo-vu hračku jim sebral jedním nočním telefonátem (o)bama. A to i díky ČSSD v čele které jsem tehdy stál a její aktivní protiradarové politice. Pak prezidentov... nezb...lo nežli ustoupit byt' kapku dehtu do sudu medu stačil ukápnout.

(podle www.paroubek.blog.idnes.cz; cit. 10. 11. 2011)

8.4 Doplňte interpunkční znaménka, označte velká písmena (x) a doplňte další vynechané jevy (...).

Řecko tlačí na své dárce aby mu podepsal... novou obří půjčku ve výši 130 miliard (e)ur asi 3,3 billionu (č)eských korun na které se dohodl... loni v říjnu. Předlužená země hrozí že pokud (e)vropská unie (m)ezinárodní m...nový fond a soukrom... investoři dohodu brzy ne...tvrdí vzdá se (e)ura. Uvedl to mluvčí (ř)ecké vlády Pantelis Kapsis. Řekové se v průzkumech ostře vyhrazují proti přijímaným škrtům. Připadají jim příliš tvrdé a nespravedlivé zároveň se cítí poníženi tím že cizí instituce omezují jejich suverenitu. Navrátit se k původní národní měně (d)rachmě však také nechtějí. Uvědomují si že by pro ně nebyla vysvobozením ale spíš peklem protože by jí nikdo ... investorů nevěřil.

Řecko se v květnu roku 2010 stalo první zemí která jako člen (e)urozóny požádala o mezinárodní finanční pomoc. Ukázalo se však že dohodnutý ...věř Řecku nestačí a země si proto loni v říjnu dohodla druhý záchranný program v objemu 130 miliard eur a to i přesto že má permanentní potíže s dodr-žováním podmínek prvního úvěru.

(podle www.ihned.cz; cit. 1. 12. 2011)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

8.5 Doplňte interpunkční znaménka, označte velká písmena (x) a doplňte další vynechané jevy (...).

Hodně toho z mládí Josefa Škvoreckého čtenáři byt většinou nepřímo a zaš...frovaně znají z jeho povídek i románů: dětství v (n)áchodě který v řadě jeho děl účinkuje coby (k)ostelec pobyt na vojně na začátku 50 let i redaktorskou čin...ost v nakladatelství. Velká část jeho literární tvorby nesla buď přímo autob...ografické prvky nebo vycházela z prostředí které mu bylo dobře známo.

Už první (š)kvoreckého velké dílo román Zbabělci je zároveň jeho dílem zřejm... nejpodstatnějším. Svou reflexi konce války ve jmenovaném kostelci která v české literatuře poprvé nabourala mnohá tabu týkající se tohoto období napsal autor už v roce 1948 vydat ji ale mohl až o deset let později a i tehdy román v...volal skandál za který autor nesl důsledky.

Po emigraci do Kanady v roce 1969 zahájil Josef Škvorecký dvě své další nové kariéry. Nejprve profesorskou na (t)orontské univerzitě kde přednášel jak dějiny anglické a americké literatury tak tvůrčí psaní. A posléze i nakladatelskou když společně se svou ženou Zdenou Salivarovou založil nakladatelství 68 (p)ublishers.

Od 90 let Josef Škvorecký občas dojížděl do Česka kde byla založena a po něm pojmenována (l)iterární (a)kademie Josefa Škvoreckého v níž byla mnohá jeho díla průběžně filmována a kde mu průběžně vycházel... nejen jeho starší knihy v různých nepravidelných edicích i v rámci (s)ebzaných spisů ale i většinou detektivně laděné novinky.

Řadou Škvoreckého knih a povídek se v...ne láska k jazzu. Jazz ale pro Josefa Škvoreckého nebyl jen hudebním stylem který měl rád. Byl nepochybně i vyjádřením svobody jak v hráčské rovině tak ve smyslu původu a životního stylu který se k němu od nepaměti váže.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

KLÍČ

0. Poznámky k užívání klíče

0.1. U cvičení, která jsou zadávána formou „Opravte chybu, kde je třeba“, uvádíme v klíči jen ty jevy, které vyžadovaly opravu.

0.2. Je-li více správných řešení, uvádíme je za lomítkem.

0.3. Je-li možno psát větu bez čárky i s čárkou, uvádíme ji v závorce.

1.1.1

1. starobylé, slyne 2. syrová 3. Volyně 4. viry 5. vlýsu 6. z Bylan, z Bíliny 7. v Nezamyslicích 8. lis 9. ka-vyl 10. lýčené 11. dobré bydlo 12. lysku 13. vymítání 14. na visuté hrazdě 15. sírové koupele 16. pylo-vou rýmou 17. medvídko mývala 18. dobíjet 19. víru 20. míli 21. vinula 22. opilovat hrany 23. výskot 24. osiřele 25. sirup, vylisováním 26. odbyl 27. síry 28. zviklal 29. pýchavka obrovská 30. ližiny

1.1.2

1. hmit, při výmyku zakolísala 2. pochybil 3. rozviklané 4. výlisky 5. Nový Bydžov 6. vymykalo 7. vyzývavé 8. sbíral, pod lískovým 9. vyza 10. sípavým 11. míza 12. vyžle 13. syrovo 14. rozdmýchat 15. v Michli 16. nalíčil pasti 17. vymýceny 18. zivali 19. sýkory 20. smyčec 21. piraně 22. vysutou rukou 23. pysků, pisklavý 24. zmizík 25. mykací stroje 26. plyšové 27. v Přední Výtoni 28. pobídku 29. mihule 30. vylisovanou

1.1.3

1. vymítání (vymítač/vymetač, vymítat/vymetat) 2. smyk (smýkat, smýkání) 3. brzičko (brzo) 4. na-bíječku (nabíjet, dobíjet) 5. kmitala (kmit, hmit) 6. sirotek (sirý, osiřelý) 7. přesýpací (sypat, osypaný) 8. sírové (síra, sirný) 9. rozmíchat (míchačka, míchaný) 10. výskot (výskat, výskání) 11. dobyté (doby-tek, dobyt) 12. vymýtili (mýtina, mýtit)

1.1.4

1. Stroj do plastových výlisků vkládal kovové díly. Fasáda byla vyzdobena krásnými vlýsy. 2. Po skon-čení závodu mu museli ošetřit dobité nohy. Expedice dobyla nejvyšší vrchol světa. 3. Mývali jsou v zoo velmi oblíbení. V těch časech se mívali velmi dobře. 4. Bylo slyšet, že v důsledku alergie těžce sípal. Namrzlou cestu bylo třeba pravidelně sypat pískem a solí.

1.2.1

1. vzácnými drahokamy 2. vrboví, celý pravý 3. Novákovi 4. Novákovi 5. Dvořákovy 6. plesy a bály 7. cíli 8. s Němci, Rusy, Italy, Argentinci a Mongoly 9. pytli 10. vrazi 11. motýly 12. býlí 13. s překlada-teli a učiteli 14. skici 15. Vašici 16. tácy 17. branci 18. soudci 19. ryzí 20. bratrovy knihy 21. strýcovy

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

dopisy 22. k bratranci 23. draží 24. kozí 25. soukromý 26. mísy cukroví 27. Uruguay 28. s javorovým 29. filozofi 30. soukromí zemědělci v Asociaci

1.2.2

1. sběhly 2. ubíhaly 3. podepsali 4. vznášeli 7. splášili 6. přemnožili 7. honily 8. odbíjely 9. mýjely 10. radovaly 11. leskly 12. seděli 13. starali 14. kontaminovaly 15. byly 16. produkovali/y 17. líbily 18. vydaly 19. byli 20. byly

1.2.3

1. vrátili 2. odjela/i 3. žily 4. uzavřely 5. zúčastnili 6. dohodli 7. běhala 8. slétli 9. vstoupily 10. zúčastnili 11. vyháněla 12. přicházela/i

1.2.4

2. profesorovy 3. zůstaly 4. shodli 5. mikroby ohrožovaly 6. zúčastnili 8. losí, utekla 10. plynuly 11. kecy 13. motýly 15. přemnožily 17. odjížděla 19. přišli/y 21. plavali, plastoví 22. vyšly do ulic.

1.3.1

1. dyslexie 2. fyzioterapeuta 3. oxymoron, figura 4. locika 5. antipyretika 6. Dionýsa 7. palimpsest 8. antihistaminika 9. xylofon 10. diaspoře 11. lykopenu 12. Alchymista 13. dijonské 14. Tycho 15. miriády 16. babylon 17. polyvinylchlorid 18. rigidnímu 19. binárních 20. cystická fibrosa 21. piniovými 22. pikojednotkami 23. Lybie, Libanonu 24. histologickému 25. pyromanem 26. silonového 27. daktyloskopické 28. dichotomický 29. paralyzovaly 30. chlamydiemi. 31. byzantskou 32. lymfskou boreliózu, encefalitidu 33. pipety a kyrety 34. biturongů 35. dialýzu 36. vigvam 37. viktimologie 38. leukocytů, erytrocytů 39. pirohy 40. lymfatických 41. mitochondrie 42. kolibu 43. militantní 44. penicilinu 45. syfilitidou 46. symbióze

1.3.2

abilympiáda, bizam, synkretismus, pixel, chinin, mykolog, systolický, diastolický, intravilán, rektifikace, opidum, oligarcha

1.3.3

dis- (disproporce, disbalance), dys- (dyslexie, dysgrafie), hydro- (hydrodynamický, hydroelektrárna), bi- (bigamie, binomický), kyan- (kyanovodík, kyanid), syn- (synchronní, syntagma), poly- (polygamie, polysémie)

2.1

1. balkon/balkón 2. vitamínu 3. šampon/šampón 4. citron/citrónu 5. Amos/Ámos 6. stadiu 7. režisérem 8. Analýsa 9. pyrolýza, hydrolýza 10. bronchitida

evropský
sociální
fond v ČR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

2.2

1. úly 2. bezúhonnost 3. kůrovec 4. manikúru, pedikúru 5. kultury 6. úvazek 7. úpolín 8. túru 9. vůz 10. úkaz 11. poukázkou 12. úseku 13. průkaz 14. úhelný 15. úsečku 16. průseku 17. úlovkem 18. úpa-dek 19. úd 20. půtky

3.1

1. oběd 2. vjezdu 3. obětoval 4. napětí 5. objednávku 6. výběhové 7. zpěváci 8. sepětí 9. Alžbě-ta 10. větný 11. běžky 12. věže 13. vypětím 14. vjemy 15. objemu 16. oběhového 17. objezdech 18. objel 19. pěst 20. vědních 21. běsnění, obětí 22. věno 23. opětovala 24. napětí 25. napěchoval

3.2

1. mě 2. soukromě 3. významně 4. domněnka 5. tamější 6. měnová 7. pomněnky 8. mně 9. připomně-li 10. městský 11. skromně 12. temně 13. mně 14. vměstnali 15. měch 16. nezapomněli 17. ohromně 18. poměru 19. kromě 20. objemně

4.1.1

1. zjedнала 2. skopáním 3. neslípbatelné 4. sjednává 5. zprávách, zkresleně 6. zbitý a zkopaný 7. shlíželi 8. smotky 9. zedřené 10. zlíbaly 11. způsobem, sválení 12. spodobu 13. zmotat 14. správce, skosil, zvalených 15. skreslit 16. sbita 17. ztvrděte 18. zkroutil 19. ztrhala 20. stvrzena 21. svedený 22. zpekli 23. ztuha 24. zmetání 25. skloubit, sladit 26. scvrklo 27. zlevněné 28. sběhlo 29. skomíral 30. stěží 31. skolil 32. schozené 33. skácel 34. zpovědnici 35. zkumavek, sléval 36. zmazaly 37. sužuje 38. ztě-žoval 39. zpustla 40. zhlédli

4.1.2

zkosené hrany mnohoúhelníku, spravovat svěřený majetek, strhnout plakát ze zdi, ztékat hrady, zpra-covat kvalitně materiál, splácáný obraz, shodit kočku se stolu, líčidly zmalovaná tvář, směniti peníze ve výhodném kurzu, zlitý muž se potácel, skroutiti pruty do sebe, zvést lumpárnu (nezvedené děti), sůčtovat s nepřáteli, zmáčknot někomu silně ruku, skropený ranní rosou

4.1.3

1. ztekli 2. sborový 4. skosená 6. zkoulované 10. shora 12. zběhl 14. zlezené 15. zkomolit 16. sjedná-vala 17. splavnosti 19. zpracování 20. zkusil

4.2.1

1. z 2. s 3. z 4. (0) 5. s 6. z 7. s 8. z 9. s 10. z

5.1

1. leasingu 2. college 3. foyer 4. detto 5. management, team buildingu 6. causerie 7. baseball 8. de iure, de facto 9. debut 10. errata 11. brífink/briefing 12. faux-pas 13. džajvu/jive 14. yettiho 15. Ren-dez-vous 16. fragile 17. snowboardu 18. enfant terrible 19. gerilové/guerillové 20. ferrat

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

6.1.1

1. Jan Vodňanský, Petr Skoumal 2. Hany Hegerové, Carmen 3. Kamélie 4. Mistr vyšebrodský 5. Jan Amos Komenský 6. Ludvíka, Pompadour 7. Jan Graubner 8. Bobře 9. jiskrou, pionýrem, svazákem 10. Jeho Excelence 11. Sternberg 12. Karel 13. Jeho Svatosti 14. Huong Dong Thi, Honza

6.1.2

1. Lužický Srb 2. Italka, Mexikán 3. Germánů, Slovanů. 4. germanistů, nederlandistů 5. asiáté/Asiáté 6. eskymáka 7. čecháčka 8. negr, afroameričan 9. Němčoury, Rusáky 10. Jugoslávec 11. Romy 12. mestici 13. indiáni 14. Tuaregů 15. Cikán, černý cikán

6.1.3

1. pražskému Jezulátku 2. Panny Marie Sněžné. 3. Boha 4. Zeus, Athéna 5. Iazar 6. Alláha 7. Černé Madony. 8. Lotova žena 9. Křišnu. 10. Boží r/Rodička Panna Maria 11. svědkové Jehovovi 12. s/Spasitele 13. jidáš 14. Ježíše Krista 15. proboha

6.1.4

1. Červená karkulka 2. Harryho Pottera 3. bludičky 4. Babičky 5. Taťky Šmouly 6. princezny Pampelišky 7. Strašidlo cantervillské 8. kocour Mikeš 9. Pejsek, Kočička 10. Viktorka 11. Smolíčka pacholíčka, jezinky, jelen Dvanáctérák 12. švejky 13. Rusalku, Prodanou nevěstu. 14. Silný býk, Toulavý pes 15. babiček

6.2.1

1. Novém Městě na Moravě, Bystřici nad Pernštejnem 2. Sněžky, Obřího dolu, Růžovou horu, Krakonošovu zahrádku, Studniční hory 3. Javorníku, Červenohorské, Videlské 4. Máchova jezera 5. Skalního města, Českém ráji 6. Lednicko-valtickým 7. Novomlýnských, Pouzdřanská step 8. Čechami, Moravou, Českomoravská vysočina. 9. Podkrkonoší 10. Krušných horách, Podkrušnohoří 11. šumavského Čertova 12. Čertovu stěnu 13. Malá Skála, Valdštejn, skalní Pantheon 14. Malé Úpy. 15. Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, lázně Luhačovice 16. Vlárským průsmykem. 17. Šumperku, Starého Města pod Sněžníkem 18. Pomoraví, Podyjí 19. obec Dlouhé Stráně 20. Svět.

6.2.2

1. Tauernském tunelu 2. Štrbském plese 3. Blízkém východě 4. Bajkalského jezera 5. Jižní Ameriku, jižní Afriku, Ohňové země 6. evropských, Středozevnímu moři 7. Severnímu pólu 8. Biskajským zálivem 9. Taj Mahal 10. Honšu, Hokaido 11. boce Kotorské 12. Slavkovský štít, Gerlachovský štít 13. polárním kruhem 14. Jižním pólu 15. Střední asie 16. údolí Gejzírů 17. Krymu, Černého moře 18. Pobaltí 19. Východem, Západem 20. mys Dobré naděje

6.2.3

1. Mezi Zahrádkami 2. U Tenisu 3. Smetanových, Bezručových sadech 4. Praze-Malešicích 5. Nová ulice 6. Protifašistických bojovníků 7. Republiky 8. Olomouc-město 9. Náměstí hrdinů 10. Masarykovy aleje 11. císařskou cestou 12. Malá Strana, pražské Nové Město 13. Staroměstském náměstí, Králov-

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

skou cestou, Novotného lávce 14. domě U Hybernů 15. Pařížské, Na Příkopě 16. Prahy-Ruzyně, Vídeň-Schwechat 17. Rudém náměstí 18. náměstí Nebeského klidu, Pekingu 19. Staré město pražské, Vyšehrad, židovské město 20. Plzeň-předměstí 21. třídě Svobody 22. Masarykově čtvrti, Kraví hory 23. Olšany. 24. Brně-Králově Poli 25. Královských Vinohradech

6.3.1

1. forda 2. Marlboro 3. Lega 4. angličáky 5. Coca-Cola 6. Škoda Fabia Combi 7. kofolu 8. olomouckými tvarůžky 9. Queen Elisabeth 10. Red Anna, Belana, Axa 11. Poslední slovo 12. O Červené karkulce 13. Oncidium 14. Zelenohorský rukopis, Rukopis královédvorský 15. Zákoníku práce 16. Modrý portugal, Moravský muškát 17. Ubo ubo, Bubo bubo 18. Z mého života 19. Slovo Boží 20. Novosvětská 21. Author Mirage 22. Panenské červené, Hvězdnatou renetu 23. pendolinem 24. Ozvěny dne, Televizní noviny, Primě 25. jezevčíků, německou dogu

6.3.2

1. Pražské jaro 2. Logické olympiády, Mensy 4. Sluníčko 5. Miss České republiky 6. Závodu míru 7. Česká hlava 8. XII. mezinárodním 9. Pražského povstání 10. Všech svatých, Halloweenem 11. biřmování 12. Mistrovství světa 13. řádu cisterciáků 14. medailí Za hrdinství 15. Štědrý den, na Boží hod vánoční, Velký pátek 16. Olympijské hry, Londýně 17. Bílého lva 18. Bavorsku, letnice 19. Nobelovu cenu 20. Cen Thalie

6.3.3

1. obec Pavlovice 2. Báječná dovolená 3. Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 4. Hanácká realitní kancelář 5. Kancelář prezidenta republiky 6. sněmovně 7. advokátní kancelář Novotný & synové 8. Květinka 9. Základní školy sv. Voršily z Olomouce 10. Mosty 11. Rada města Prostějova 12. Usnesení č. 14/3 Obecního zastupitelstva v Sušicích 13. Ústřední vojenské nemocnici v pražských Střešovicích 14. Univerzity Palackého 15. Evropského sociálního fondu, Dětské univerzity, Univerzity třetího věku 16. Slovanský ústav Akademie věd České republiky 17. společnosti Moravská zemědělská 18. Arcibiskupském 19. Národní 20. valná hromada akcionářů

7.1.1

1. Miluju Tě čím dál víc. 2. Sliboval mi to, a přece nepřišel. 3. Na soustředění přijel Petr, ne Honza. 4. Tak takhle si to, milá Aleno, nepředstavuju! 5. Kristapána, hoří! 6. Udělej to raději dnes než zítra. 7. Nepřijela ani Hana ani Michal. 8. Po návratu z dovolené byla jako vyměněná. 9. Nekoupil jsem to velké auto, ale jiné. 10. Král Zikmund, řečený Liška ryšavá, v rozhodující bitvě prohrál. 11. Jednání se zúčastnil i generální ředitel společnosti pan Petr Novák. 12. Doktorka Slámová, právní zástupkyně obviněného, podala odvolání. 13. Pavel Dvořák alias Sportovec byl agentem StB. 14. Na zkoušku se připravoval déle a více než já. 15. Byv vyloučen ze studia(,) emigroval. 16. Matka přišedši s oběma dcerami(,) usedla ke stolu. 17. Oba chlapi stáli(,) hledíce na zem. 18. Byl to(,) myslím(,) omyl. 19. Myslím, že přijeli už včera. 20. Chudák babička měla celé dny plné ruce práce. 21. Prosím Tě, kup rohlíky, máslo a mléko. 22. Přiloženou smlouvu(,) prosím(,) doplňte, vytiskněte a podepište. 23. Klidně přijedte už zítra, raději ale až v pátek. 24. Ahoj(,) Petře, jak se máš? 25. Moc na Vás, babičko

evropský
sociální
fond v ČR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

a dědečku, vzpomínáme a těšíme se na Vás. 26. Přijedte co nejdříve, nejlépe hned. 27. Ke zkoušce je nutno prostudovat Mluvnici češtiny, část II. Tvarosloví. 28. Seděl klidně nehnutě. 29. Nakonec to udělal, i když nerad. 30. Slova souznačná, tak zvaná synonyma, dělíme na absolutní a částečná. 30. Chlapec, chudák, musel všechnu práci zastat sám. 31. Včera ani dnes se neozval. 32. Žába hop do vody. 33. Inu, to bývaly časy. 34. Škoda že nepřišel. 35. Ještě že to maminka neviděla.

7.2.1

1. Myslím, že ti musím vysvětlit, jak se stala ta hrozná chyba, o níž jsi přesvědčen, že jsem ji zavinil já. 2. Zrovna dnes, když všichni začali věřit, že by mohli celý turnaj vyhrát, prohráli úplně jednoduchý zápas. 3. Usiloval o zisk diplomu, aniž by si uvědomoval, že k získání dobré pracovní pozice bude potřebovat mnohem víc. 4. Příznaky jeho nemoci byly velmi neobvyklé, usoudili tudíž, že trpí nějakou tropickou chorobou. 5. Poučen neúspěchem, jaký dlouho nezažil, začal se na zkoušky připravovat s nebývalou pílí. 6. Řekl nám, že se na něj můžeme spolehnout, a pak se tvářil, že o ničem neví. 7. Fotografie vypadají, jako by byl byt v přízemí, přesto udáváte, že se nachází v suterénu. 8. Jsa přesvědčen o své pravdě(,) nehodlal ustoupit ani v nejmenším, natož pak se omluvit. 9. Byl to, podle mého soudu, neuvážený krok, jehož důsledkem může být zhroucení celého(,) dosud pečlivě budovaného(,) systému. 10. Napište mi(,) prosím(,) jakmile se rozhodnete, jaký typ počítače si budete přát a zda budete platit hotově, nebo bankovním převodem. 11. Naším cílem je připravit studenty tak, aby mohli po absolvování jazykového kurzu okamžitě nastoupit do zahraničního studijního programu. 12. Přestože mu lékař nařídil klid na lůžku, odešel hned ráno z domova, aby po několika málo hodinách zkolaboval na místním hřišti. 13. Ač byl za celou záležitost zodpovědný, dělal, jako by se ho to netýkalo. 14. Výsledky se dostavily dříve, než je očekávali, a byly mnohem průkaznější než v předcházejícím pokusu. 15. Nikdo mu neřekl, zda se situace nebude opakovat a jestli se má připravit na další obtíže. 16. Jeho sousedem mohl být muž, který se dopustil vraždy, nebo mladík, který loupil kvůli své závislosti na drogách. 17. Udělali to i přesto, že to bylo přísně zakázáno. 18. Kdykoli se objevila, podarovala děti sladkostmi a hračkami, nikdy se na ně ale neusmála, ani s nimi nepromluvila. 19. Děkujeme všem, kteří nás podporovali, kteří nám věřili a kteří nám pomohli ať radou, či povzbuzením. 20. Věřili v dobrý výsledek, byť vše ukazovalo na to, že jejich výkon nebyl nejlepší, dokonce ani dobrý ne.

8.1

V neděli dopoledne na letišti v Praze-Ruzyni dorazil z amerického Bostonu mezinárodně uznávaný český chirurg Bohdan Pomahač. Jako jediný na světě provedl už tři celkové transplantace obličeje, a tak dílčími úpravami obličeje pomohl už stovkám lidí. Tyto malé zázraky byly možné jen díky novým postupům, se kterými přišel právě Bohdan Pomahač.

„V praxi jsem zjistil, že klasická plastická chirurgie nás nedostane tam, kde bychom chtěli být, a že je třeba přemýšlet mimo klasické rámce a najít nové techniky, které by pacientům opravdu pomohly,“ řekl doktor Pomahač.

Zefektivnil techniku odběru a transplantace obličeje takovým způsobem, jakým si nikdo nemyslel, že by to vůbec bylo možné. Prokázal, že celou horní čelist a část dolní čelisti je možné transplantovat na základě zjednodušeného krevního zásobení, a dokázal tak něco, co bylo do té doby nemyslitelné

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

8.2

Brány dvou základních škol Máj I a II v Českých Budějovicích se v pondělí neotevrou. Pracovníci Zdravotního ústavu tam totiž naměřili nadlimitní hodnoty minerálních vláken včetně škodlivého azbestu, a proto školy pro žáky zajistily náhradní program mimo prostory škol. O uzavření obou škol informoval mluvčí českobudějovického magistrátu Michal Bosák, který uvedl: „Nebezpečný azbest se do škol dostal při jejich zateplování letos v létě. Řemeslníci tehdy odstranili původní obvodové dílce, takzvané boletické panely, v nichž se nacházejí minerální vlákna včetně azbestu.“

Podle neoficiální informace pracovníků Zdravotnického ústavu byla během kontrolního měření provedeného začátkem listopadu na několika místech obou májských základních škol zjištěna nadlimitní hodnota zdraví nebezpečných látek.

„Město se jako zřizovatel obou základních škol rozhodlo preventivně přerušit jejich provoz a uložilo ředitelům škol zajistit náhradní program a výuku, aby nemohlo dojít k ohrožení zdraví dětí, pedagogického sboru a dalších zaměstnanců škol,“ přiblížil Bosák.

8.3

Není patrně v českých dějinách zaznamenáno období, kdy by český stát z mezinárodního hlediska působil tak bezvýznamně jako právě dnes. Česká republika se stala nejvíce nezávislým státem na světě: nezávisí totiž na ní naprosto nic. Už více než pětiletá absence jakékoli ucelené a přitom rozumné zahraničně-politické vize a české mezinárodní praxe je v nedávné, ale i v dávnější a dávné minulosti Čechů bez příkladu. Tento rozkladný proces nastal po volbách v roce 2006, resp. po nástupu Topolánkovy vlády. Česká pravice v té době zúžila zahraniční politiku země na pouhé tři otázky: americký radar, odmítnutí Lisabonské smlouvy a bezvýhradnou podporu Izraele. Jenže shořela jako papírový čert. Radar, oblíbenou Topolánkovu, Vondrovu a Schwarzenbergovu hračku, jim sebral jedním nočním telefonátem Obama. A to i díky ČSSD, v čele které jsem tehdy stál, a její aktivní protiradarové politice. Pak prezidentovi nezbylo nežli ustoupit, byť kapku dehtu do sudu medu stačil ukápnout.

8.4

Řecko tlačí na své dárce, aby mu podepsali novou obří půjčku ve výši 130 miliard eur, asi 3,3 bilionu českých korun, na které se dohodli loni v říjnu. Předlužená země hrozí, že pokud Evropská unie, Mezinárodní měnový fond a soukromí investoři dohodu brzy nestvrdí, vzdá se eura. Uvedl to mluvčí řecké vlády Pantelis Kapsis. Řekové se v průzkumech ostře vyhrávají proti přijímaným škrtnům. Připadají jim příliš tvrdé a nespravedlivé, zároveň se cítí poníženi tím, že cizí instituce omezují jejich suverenitu. Navrátit se k původní národní měně, drachmě, však také nechtějí. Uvědomují si, že by pro ně nebyla vysvobozením, ale spíš peklem, protože by jí nikdo z investorů nevěřil.

Řecko se v květnu roku 2010 stalo první zemí, která jako člen eurozóny požádala o mezinárodní finanční pomoc. Ukázalo se však, že dohodnutý úvěr Řecku nestačí, a země si proto loni v říjnu dohodla druhý záchranný program v objemu 130 miliard eur, a to i přesto, že má permanentní potíže s dodržováním podmínek prvního úvěru.

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

8.5

Hodně toho z mládí Josefa Škvoreckého čtenáři, byť většinou nepřímo a zašifrovaně, znají z jeho povídek i románů: dětství v Náchodě, který v řadě jeho děl účinkuje coby Kostelec, pobyt na vojně na začátku 50. let i redaktorskou činnost v nakladatelství. Velká část jeho literární tvorby nesla buď přímo autobiografické prvky, nebo vycházela z prostředí, které mu bylo dobře známo.

Už první Škvoreckého velké dílo, román Zbabělci, je zároveň jeho dílem zřejmě nejpodstatnějším. Svou reflexi konce války ve jmenovaném Kostelci, která v české literatuře poprvé nabourala mnohá tabu týkající se tohoto období, napsal autor už v roce 1948, vydat ji ale mohl až o deset let později a i tehdy román vyvolal skandál, za který autor nesl důsledky.

Po emigraci do Kanady v roce 1969 zahájil Josef Škvorecký dvě své další nové kariéry. Nejprve profesorskou na torontské univerzitě, kde přednášel jak dějiny anglické a americké literatury, tak tvůrčí psaní. A posléze i nakladatelskou, když společně se svou ženou Zdenou Salivarovou založil nakladatelství 68 Publishers.

Od 90. let Josef Škvorecký občas dojížděl do Česka, kde byla založena a po něm pojmenována Literární akademie Josefa Škvoreckého, v níž byla mnohá jeho díla průběžně filmována a kde mu průběžně vycházely nejen jeho starší knihy v různých nepravidelných edicích i v rámci Sebraných spisů, ale i většinou detektivně laděné novinky.

Řadou Škvoreckého knih a povídek se vine láska k jazzu. Jazz ale pro Josefa Škvoreckého nebyl jen hudebním stylem, který měl rád. Byl nepochybně i vyjádřením svobody jak v hráčské rovině, tak ve smyslu původu a životního stylu, který se k němu od nepaměti váže.

(podle www.idnes.cz; cit. 10. 1. 2012)

9 SOUVISEJÍCÍ LITERATURA

- Adam, R.: „Bezkopcy úval známý svými hicy předlohou skici mistra Kopanici.“ *Je c měkké, nebo obojetné?* Naše řeč, 2003/86, s. 169–180.
- Adam, R.: *K otázce měkkosti, tvrdosti a obojetnosti v pravopise.* In Čmejrková, S.; Hoffmannová, J.; Havlová, E. (eds.): *Užívání a prožívání jazyka: k 90. narozeninám Františka Daneše.* Praha: Karolinum, 2010.
- Čadil, J.: *Psaný jazyk, grafémy, psané texty.* Slovo a slovesnost, 1993, roč. 54, s. 9–17.
- Čáp, J.: *Befeleme Y se veze.* In *Lidové noviny, Orientace* 7. 3. 2009, s. 19–20.
- Daneš, F.: *O písmenku c a o písmenech a hláskách vůbec.* Naše řeč, 91, s. 127–134.
- Hošnová, E.; Šmejkalová, M: *Souhlásky tvrdé, měkké, obojetné, či písmena tvrdá, měkká, obojetná?* Český jazyk a literatura, 2008/59, s. 53–58.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

- Jodasová, H.; Krobotová, M.: *Základy českého pravopisu a pravopisná cvičení*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002.
- Marek, J.: *Český pravopis – obtížná slova*. Olomouc: Alda, 20052.
- Martincová, O.: *Co přinášejí nová Pravidla českého pravopisu*. Praha: Učitelská unie, 1991.
- Panevová, J.; Sgall, P.: *Jak psát a jak nepsat česky: naše čeština a naše nešvary*. Praha: Karolinum, 2004.
- *Pravidla českého pravopisu (S Dodatkem MŠMT)*. Praha: Academia, 20052.
- <http://prirucka.ujc.cas.cz/>
- Sedláček, M.: *K vývoji českého pravopisu*. Naše řeč. 1993, roč. 76, s. 57–71 a 126–141.
- Sgall, P.: *Lingvistický pohled na český pravopis*. Slovo a slovesnost, 1994, roč. 55, s. 168–177 (1. část), s. 270–286 (2. část).
- *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost*. Praha: Academia, 19982.
- Starý, Z.: *Psací soustavy a český pravopis*. Praha: Karolinum, 1992.
- Stich, A.: *Jazykověda – věc veřejná*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2004.
- Svobodová, J.: *Průvodce českou interpunkcí*. Opava: Vademecum Bohemiae, 2003.
- Svozilová, N.: *Jak dnes píšeme/mluvíme a jak hřešíme proti dobré češtině*. Jinočany: H + H, 2000.
- Uličný, O.: *Jaké úpravy pravopisu a kdy? (Na okraj Pravidel českého pravopisu 1993)*. Čeština doma a ve světě, 1993/1, s. 64-70.
- Vachek, J.: *Český pravopis a struktura češtiny*. Listy filologické. 1933, roč. 60, s. 287–319.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Inovace filologických oborů

CZ.1.07/2.2.00/15.0291

Mgr. Darina Hradilová, Ph.D.

Ortografická cvičení pro bohemisty

Určeno pro posluchače bakalářského stupně bohemistických studijních oborů

Výkonná redaktorka Ing. Pavlína Grigárková
Odpovědná redaktorka Mgr. Jana Kreiselová
Technická redaktorka RNDr. Helena Hladišová
Potisk CD Lukáš Král, DiS.

Tato publikace neprošla redakční jazykovou úpravou.

Vydala a vyrobila Univerzita Palackého v Olomouci
Křížkovského 8, 771 47 Olomouc
www.vydavatelstvi.upol.cz
e-mail: vup@upol.cz
e-shop: www.e-shop.upol.cz

Olomouc 2012

1. vydání

Ediční řada – CD
ČZ 2012/150

ISBN 978-80-244-3045-4

Neprodejné

evropský
sociální
fond v ČR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky